

รายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๔
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (สสว.4) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รับผิดชอบในเขตพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี มีภารกิจที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อม เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของสถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาสังคมและจัดทำ ยุทธศาสตร์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ และปรับปรุงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาสังคม ที่เป็นไปอย่างครอบคลุมและชัดเจน สามารถนำข้อไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดแนวทาง เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาสังคมในพื้นที่ ทั้งในด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นได้

รายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดประจำปี 2561 ฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 3 สถานการณ์ทางสังคม โดยนำเสนอเป็นข้อมูลเชิงสถิติ ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4
กันยายน 2561

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1) วัตถุประสงค์	1
2) ขอบเขต	1
3) วิธีการดำเนินงาน	2
4) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน

ส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4

1) ที่ตั้งและอาณาเขต	3
2) ลักษณะภูมิประเทศ	4
3) การปกครอง	5
4) ประชากร	6
5) เศรษฐกิจ	10

ส่วนที่ 3 สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4

1) สถานการณ์ทางสังคมตามช่วงอายุ	13
2) สถานการณ์ทางสังคมรายประเด็น	33
3) สรุปประเด็นและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมในภาพรวมของพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4	43

ส่วนที่ 1 บทนำ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการโครงการด้านสังคมในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ 2561 โดยให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ เป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่เชื่อมโยงประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวง และบูรณาการโครงการด้านสังคมเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และได้กำหนดให้การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดเป็นหนึ่งในกิจกรรมเพื่อการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว

การจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2561 โดยสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1 - 12 เป็นการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมในแต่ละพื้นที่ เพื่อการวิเคราะห์ที่นำไปสู่การคาดการณ์แนวโน้มที่เป็นไปอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการด้านสังคมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่สามารถป้องกันและแก้ปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1) วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัดประจำปี 2561

2) ขอบเขต

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 รับผิดชอบในเขตพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อใช้ประกอบในการรายงานสถานการณ์ทางสังคมในระดับกลุ่มจังหวัด โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการเก็บแบบผู้ประสบปัญหาทางสังคม (Social Map) และข้อมูลทุติยภูมิ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยได้คัดเลือกรายการข้อมูลที่มีความพร้อมและความเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์และนำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายและสถานการณ์ทางสังคมประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจความรับผิดชอบ และยุทธศาสตร์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในสังกัด

3) วิธีการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2561 สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 ได้ตกลงร่วมกันในและมอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมระดับกลุ่มจังหวัด ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1-12 โดยได้มีการจัดประชุมเพื่อการขับเคลื่อนงาน ดังนี้

- 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ 2561 วันที่ 19 - 20 เมษายน 2561 ณ โรงแรมไพล์ม เซ็นทรัล สเตชั่น กรุงเทพมหานคร
- 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ 2561 วันที่ 6 - 7 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรม รอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร
- 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ 2561 วันที่ 4 กันยายน 2561 ณ โรงแรมเดอะ ทวินทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร

4) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัด ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคม
- 2) หน่วยงานระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด สามารถนำข้อมูลในพื้นที่ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ในการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมในระดับพื้นที่ และหน่วยงานระดับกระทรวง สามารถนำข้อมูลในภาพรวมไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่สำคัญและกำหนดนโยบาย แผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอข้อมูลทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (สสว.4) เพื่อความเข้าใจในบริบทพื้นที่ ก่อนนำไปสู่การรายงานสถานการณ์ทางสังคมในส่วนต่อไป รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ที่ตั้งและอาณาเขต

พื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 ประกอบด้วย 8 จังหวัด แบ่งเป็น 2 เขตตรวจราชการ มีขนาดพื้นที่รวมทั้งสิ้น 46,087 ตารางกิโลเมตร รายละเอียดดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 เขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

เขตพื้นที่	เนื้อที่ (ตารางกิโลเมตร)
กาญจนบุรี	19,483
นครปฐม	2,168
ราชบุรี	5,196
สุพรรณบุรี	5,358
เขตตรวจราชการที่ 4	32,205
เพชรบุรี	6,225
ประจวบคีรีขันธ์	6,368
สมุทรสงคราม	417
สมุทรสาคร	872
เขตตรวจราชการที่ 5	13,882
พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4	46,087

ที่มา : กระทรวงมหาดไทย

2) ลักษณะภูมิประเทศ

เนื่องจากมีพื้นที่เป็นบริเวณที่ค่อนข้างกว้าง ทำให้ลักษณะภูมิประเทศในแต่ละจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 ค่อนข้างแตกต่างกัน โดยในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 4 พบได้ทั้ง **พื้นที่ภูเขาสูง** บริเวณชายแดนด้านทิศเหนือ และทิศตะวันตกของกลุ่มจังหวัดที่ติดกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์บริเวณจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี **พื้นที่ราบสูง** บริเวณทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดกาญจนบุรี บริเวณตอนกลางจังหวัดของจังหวัดราชบุรี และในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสุพรรณบุรี จะมีลักษณะเป็นที่ราบสูงที่ราบเชิงเขาสลับเนินเตี้ยๆ **พื้นที่ราบลุ่ม** บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในบริเวณจังหวัด นครปฐม ราชบุรี และสุพรรณบุรี และพื้นที่ **ราบลุ่มต่ำ** บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเป็นส่วนใหญ่ เช่น ตอนปลายของแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งเมื่อถึงฤดูน้ำหลากมักจะมีน้ำท่วมขัง ส่วนพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 5 มักจะเป็นลักษณะของพื้นที่ราบลุ่มและพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยเป็นปากแม่น้ำที่ไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรี ส่วนด้านทิศตะวันตกในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์มีลักษณะเป็นที่ราบสูงและภูเขาสูงชัน

3) การปกครอง

การแบ่งเขตการปกครองในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 แบ่งเป็น การปกครองส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การแบ่งเขตการปกครองในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

เขตพื้นที่	การปกครองส่วนภูมิภาค				การปกครองส่วนท้องถิ่น			
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	เทศบาล			องค์การบริหาร ส่วนตำบล
					เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	
กาญจนบุรี	13	95	959	1	-	2	47	72
นครปฐม	7	106	904	1	1	4	18	93
ราชบุรี	10	104	977	1	-	4	30	77
สุพรรณบุรี	10	110	1,008	1	-	2	43	81
เขตฯ 4	40	415	3,848	4	1	12	138	323
เพชรบุรี	8	93	698	1	-	2	13	69
ประจวบ	8	48	388	1	-	2	14	44
สมุทรสงคราม	3	36	284	1	-	1	6	28
สมุทรสาคร	3	40	290	1	2	1	9	25
เขตฯ 5	22	217	1,660	4	2	6	42	166
พื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.4	62	632	5,508	8	3	18	180	489

ที่มา : กระทรวงมหาดไทย

พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาครวมทั้งสิ้น 62 อำเภอ 632 ตำบล 5,508 หมู่บ้าน ประกอบด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 698 แห่ง แบ่งตามประเภทและอำนาจบริหารจัดการภายในท้องที่ได้เป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 8 แห่ง คือ เทศบาลนคร 3 แห่ง เทศบาลเมือง 18 แห่ง เทศบาลตำบล 180 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 489 แห่ง

4) ประชากร

ตารางที่ 2.2 จำนวนและร้อยละของประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 จำแนกตามช่วงวัย

เขตพื้นที่	เด็ก (0-15ปี) (คน/ร้อยละ)	เยาวชน (15ปีขึ้นไป - 25ปี) (คน/ร้อยละ)	วัยทำงาน (25ปีขึ้นไป - 60ปี) (คน/ร้อยละ)	ผู้สูงอายุ (60ปีขึ้นไป) (คน/ร้อยละ)	ประชากรรวม (คน/ร้อยละ)
กาญจนบุรี	178,016 (28.60)	95,308 (15.31)	238,800 (38.37)	110,310 (17.72)	622,434 (100.00)
นครปฐม	180,973 (20.18)	109,309 (12.19)	474,666 (52.93)	131,801 (14.70)	896,749 (100.00)
ราชบุรี	170,178 (20.25)	96,024 (11.42)	436,106 (51.89)	138,140 (16.44)	840,448 (100.00)
สุพรรณบุรี	166,211 (24.59)	89,763 (13.28)	272,946 (40.38)	147,029 (21.75)	675,949 (100.00)
เขตตรวจ ราชการที่ 4	695,378 (22.91)	390,404 (12.86)	1,422,518 (46.86)	527,280 (17.37)	3,035,580 (100.00)
สมุทรสาคร	114,361 (21.53)	60,463 (11.38)	284,554 (53.56)	71,866 (13.53)	531,244 (100.00)
สมุทรสงคราม	34,176 (21.77)	19,247 (12.25)	65,740 (41.87)	37,850 (24.11)	157,013 (100.00)
ประจวบคีรีขันธ์	115,646 (21.99)	61,680 (11.72)	274,018 (52.09)	74,660 (14.19)	526,004 (100.00)
เพชรบุรี	95,249 (25.18)	52,015 (13.74)	153,593 (40.60)	77,479 (20.48)	378,336 (100.00)
เขตตรวจ ราชการที่ 5	359,432 (22.57)	193,405 (12.14)	777,905 (48.85)	261,855 (16.44)	1,592,597 (100.00)
พื้นที่ รับผิดชอบ ของสสว.4	1,054,810 (22.79)	583,809 (12.62)	2,200,423 (47.54)	789,135 (17.05)	4,628,177 (100.00)

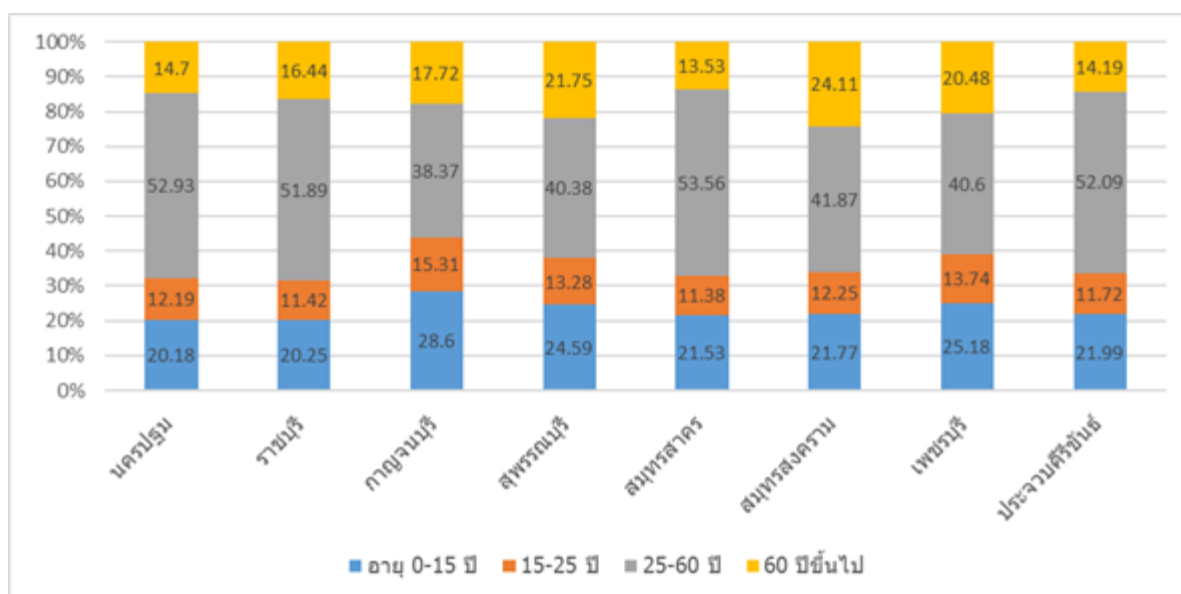
ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 จะเป็นวัยแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 47.54 รองลงมา คือ วัยเด็ก คิดเป็นร้อยละ 22.79 ผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 17.05 และเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 12.62 ตามลำดับ

หากพิจารณารายเขตตรวจราชการ พบว่า ทั้งเขตตรวจราชการที่ 4 และเขตตรวจราชการที่ 5 มีสัดส่วนประชากรเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนประชากรในภาพรวมของพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาประชากรวัยสูงอายุ พบว่า พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 เป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) เนื่องจากมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่ มากกว่าร้อยละ 10 โดยมี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีที่กล่าวได้ว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เนื่องจากมี ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่มากกว่าร้อยละ 20

แผนภูมิที่ 2.1 เปรียบเทียบร้อยละของประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 2.3 จำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 จำแนกตามเพศ

จังหวัด/เขตตรวจราชการ	ประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	307,842	314,592	622,434
นครปฐม	429,011	467,738	896,749
ราชบุรี	407,702	432,746	840,448
สุพรรณบุรี	321,300	354,649	675,949
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>	1,465,855	1,569,725	3,035,580
ประจวบคีรีขันธ์	258,417	267,587	526,004
เพชรบุรี	179,528	198,808	378,336
สมุทรสงคราม	73,840	83,173	157,013
สมุทรสาคร	254,932	276,312	531,244
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>	766,717	825,880	1,592,597
พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4	2,232,572	2,395,605	5,628,177

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 2,395,605 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 2,232,572 คน และหากพิจารณารายเขตตรวจราชการ พบว่า ทั้งเขตตรวจราชการที่ 4 และเขตตรวจราชการที่ 5 มีสัดส่วนประชากรจำแนกตามเพศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีประชากรหญิง มากกว่าประชากรชาย

ตารางที่ 2.4 ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

เขตพื้นที่	ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.
กาญจนบุรี	45.58
นครปฐม	420.37
ราชบุรี	167.75
สุพรรณบุรี	159.01
เขตตรวจราชการที่ 4	94.26
เพชรบุรี	77.49
ประจวบคีรีขันธ์	85.43
สมุทรสงคราม	465.32
สมุทรสาคร	651.65
เขตตรวจราชการที่ 5	114.72
พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4	101.02

ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ประมาณ 101 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร โดยในเขตตรวจราชการที่ 5 มีความหนาแน่นของประชากร มากกว่าเขตตรวจราชการที่ 4 โดยมีความหนาแน่นของประชากรประมาณ 115 และ 94 คน ต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

5) เศรษฐกิจ

ตารางที่ 2.5 ผลผลิตทั้งหมดรวม ตามราคาประจำปีในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 พ.ศ.2559

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	เขตตรวจราชการที่ 4					เขตตรวจราชการที่ 5		
	นครปฐม	ราชบุรี	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	สมุทรสาคร	สมุทรสงคราม	เพชรบุรี	ประจวบฯ
ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศต่อคน : 215,455 บาท								
ภาคเกษตร	18,356	27,345	19,363	23,266	20,513	2,516	7,310	16,484
(ร้อยละ)	5.88	15.75	20.96	28.76	5.60	12.07	11.62	18.95
ภาคนอกการเกษตร	294,098	146,222	72,997	57,630	345,693	18,325	55,587	70,488
(ร้อยละ)	94.12	84.25	79.04	71.24	94.40	87.93	88.38	81.05
ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัด	312,455	173,567	92,359	80,896	366,207	20,841	62,897	86,972
ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดต่อคน (บาท)	294,858	216,064	115,274	93,999	382,679	109,868	131,803	187,039

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

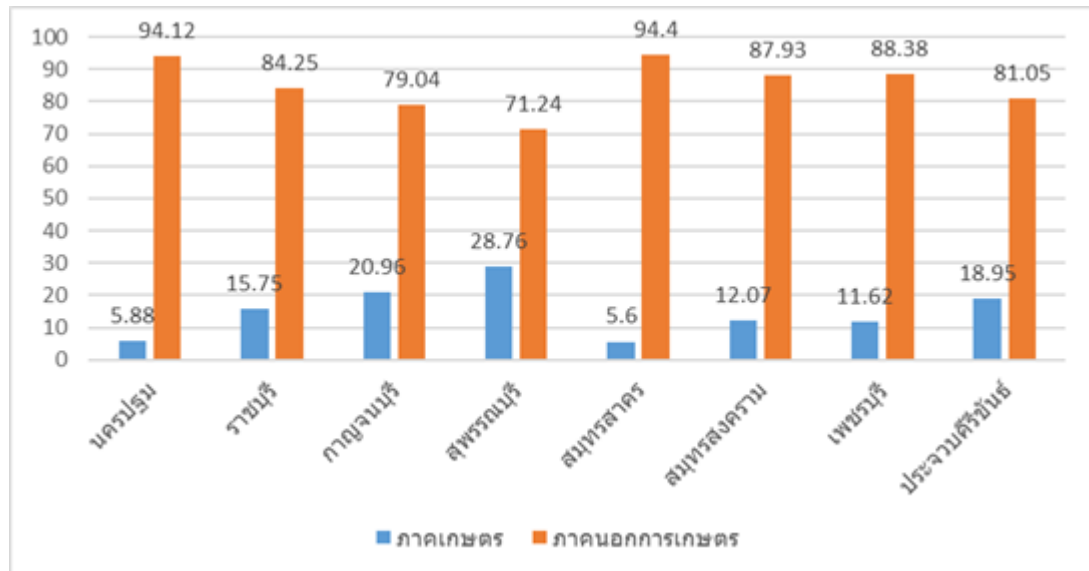
ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดต่อคน ของจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 อยู่ในระดับสูงกว่าผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศต่อคน จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร นครปฐม และราชบุรี ตามลำดับ และอยู่ในระดับต่ำกว่าผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศต่อคน จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสาขาการผลิต พบว่า ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคนอกการเกษตร มากกว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์จากภาคเกษตร โดยที่สมุทรสาคร มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคนอกการเกษตรสูงสุด รองลงมาคือนครปฐม คิดเป็น ร้อยละ 94.12 และ 94.40 ตามลำดับ

ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรสูงสุด คือ จังหวัดสุพรรณบุรี คิดเป็นร้อยละ 28.76 ซึ่งสูงกว่าจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรสูงในลำดับรองลงมา คือ กาญจนบุรี ซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ 20.96 อย่างเห็นได้ชัด

และเมื่อพิจารณารายเขตตรวจราชการ พบว่า ในเขตตรวจราชการที่ 4 มีความแตกต่างของสัดส่วนของผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัดในแต่ละจังหวัดมากกว่า เขตตรวจราชการที่ 5

แผนภูมิที่ 2.2 เปรียบเทียบร้อยละของ ผลิตภัณฑ์มวลรวม ตามราคาประจำปีในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ของ สสว.4 พ.ศ.2559

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ส่วนที่ 3

สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (สสว.4) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งจัดเก็บ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1) สถานการณ์ทางสังคมตามช่วงอายุของประชากร
- 2) สถานการณ์ทางสังคมรายประเด็น

1) สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 ตามช่วงอายุ

1.1) เด็ก (0-15 ปี)

ตารางที่ 3.1 ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ปี 2561

จังหวัด	รวมทั้งปีงบประมาณ				มีพัฒนาการ สมวัย (ร้อยละ)
	B	สมวัย		A	
		ครั้งแรก	หลังการติดตาม		
ค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ	95.80				
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	19,974	16,360	3,209	19,569	97.97
นครปฐม	17,912	14,429	2,729	17,158	95.79
ราชบุรี	19,208	15,083	3,519	18,602	96.85
สุพรรณบุรี	17,504	14,536	2,264	16,800	95.98
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	10,325	7,454	2,014	9,468	91.70
ประจวบคีรีขันธ์	11,477	9,154	1,966	11,120	96.89
สมุทรสงคราม	3,157	2,639	358	2,997	94.93
สมุทรสาคร	7,513	6,116	961	7,077	94.20

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ : B หมายถึง จำนวนเด็กไทยอายุ 9, 18, 30, และ 42 เดือน ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์

A หมายถึง จำนวนเด็กไทยอายุ 9, 18, 30, และ 42 เดือน ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์ และมีพัฒนาการสมวัย
รวมกับสมวัยหลังการติดตาม 30 วัน

จังหวัดส่วนใหญ่ในพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 มีค่าร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย
อยู่ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ (95.80) ยกเว้นจังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสาคร ซึ่งอยู่ในเขตตรวจราชการ
ที่ 5 ทั้ง 2 จังหวัด โดยมีค่าร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย คิดเป็นร้อยละ 91.70 และ 94.20
ตามลำดับ

ตารางที่ 3.2 ความครอบคลุมของเด็กอายุครบ 1 ปีที่ได้รับวัคซีน BCG ,HBV1,DTP-HBV3,โปลิโอ3, MMR1,IPV รายไตรมาส ปี 2561

จังหวัด	รวม												
	B รวม	BCG		HBV1		DTP-HB3		โปลิโอ 3		MMR 1		IPV	
		A	%	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>													
กาญจนบุรี	5,859	5,604	95.65	5,725	97.71	5,488	93.67	5,496	93.80	5,501	93.89	5,367	91.60
นครปฐม	5,322	4,381	82.32	4,723	88.74	4,417	83.00	4,429	83.22	4,474	84.07	4,227	79.43
ราชบุรี	5,548	5,367	96.74	5,441	98.07	4,965	89.49	4,987	89.89	4,746	85.54	4,844	87.31
สุพรรณบุรี	5,277	5,087	96.40	5,183	98.22	4,844	91.79	4,830	91.53	4,650	88.12	4,759	90.18
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>													
เพชรบุรี	3,240	2,970	91.67	3,160	97.53	2,839	87.62	2,839	87.62	2,746	84.75	2,690	83.02
ประจวบฯ	3,363	3,289	97.80	3,306	98.31	3,112	92.54	3,119	92.74	3,047	90.6	3,019	89.77
สมุทรสงคราม	940	934	99.36	926	98.51	809	86.06	806	85.74	775	82.45	768	81.70
สมุทรสาคร	2,636	2,523	95.71	2,504	94.99	2,157	81.83	2,144	81.34	2,165	82.13	2,037	77.28

หมายเหตุ : B หมายถึง จำนวนเด็กอายุครบ 1 ปี ที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ในงวดที่รายงาน จากแฟ้ม Person ตามมาตรฐานโครงสร้าง 43 แฟ้ม

A หมายถึง จำนวนเด็กอายุครบ 1 ปีในงวดที่รายงานที่ได้รับวัคซีน BCG,HBV1,DTP-HBV3,โปลิโอ3,MMR1,IPV ทั้งหมด

เมื่อพิจารณาตามรายชนิดของวัคซีนที่ได้รับ พบว่า จังหวัดสมุทรสงครามที่มีความครอบคลุมของเด็กอายุครบ 1 ปีที่ได้รับวัคซีนน้อยที่สุด จำนวน 4 ชนิด รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม จำนวน 2 ชนิด โดยมีเพียงจังหวัดกาญจนบุรีที่มีความครอบคลุมของเด็กอายุครบ 1 ปีที่ได้รับวัคซีนมากกว่าร้อยละ 90 ในทุกชนิดของวัคซีน

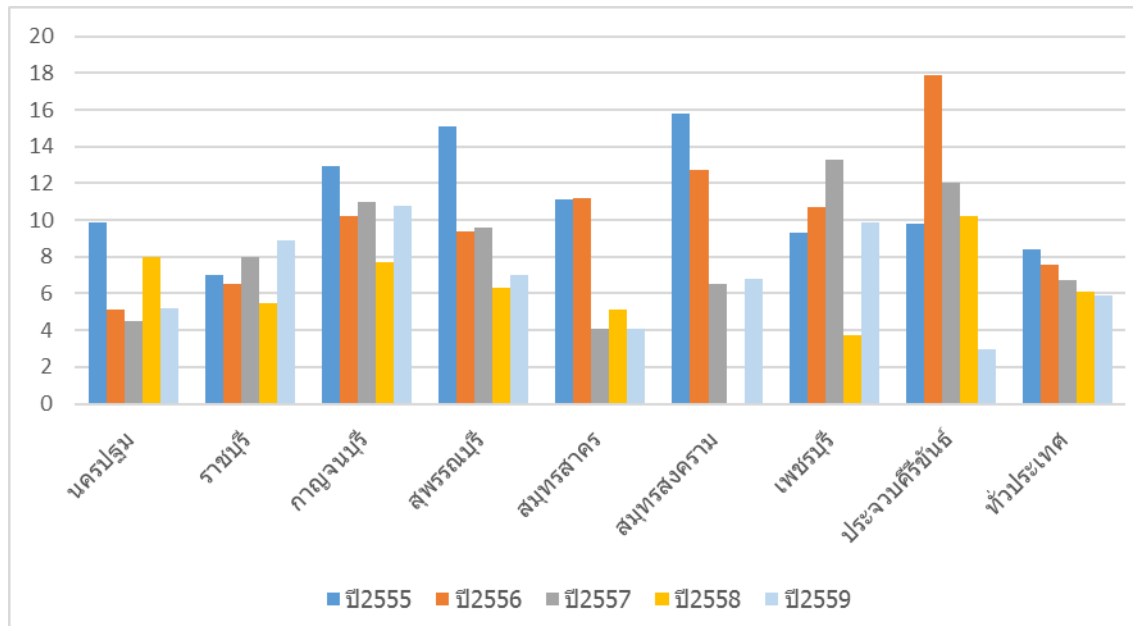
ตารางที่ 3.3 จำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ต่อประชากรแสนคน ปี พ.ศ. 2555 - 2559

เขตพื้นที่	ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
ทั่วประเทศ	1,051	8.38	925	7.56	807	6.7	712	6.1	699	5.9
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>										
กาญจนบุรี	22	12.9	17	10.2	18	11.0	12	7.7	17	10.8
นครปฐม	16	9.9	8	5.1	7	4.5	13	8.0	8	5.2
ราชบุรี	11	7.0	10	6.5	12	8.0	8	5.5	13	8.9
สุพรรณบุรี	23	15.1	14	9.4	14	9.6	9	6.3	10	7.0
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>										
เพชรบุรี	8	9.3	9	10.7	11	13.3	3	3.7	8	9.9
ประจวบฯ	10	9.8	18	17.9	12	12.0	10	10.2	3	3.0
สมุทรสงคราม	5	15.8	4	12.7	2	6.5	0	0.0	2	6.8
สมุทรสาคร	11	11.1	11	11.2	4	4.1	5	5.1	4	4.1

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

จำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. 4 ในปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีความเปลี่ยนแปลงที่ไม่แน่นอน เมื่อเทียบกับอัตราเฉลี่ยทั่วประเทศซึ่งลงต่ำลงอย่างต่อเนื่อง และหากพิจารณาเฉพาะในปี พ.ศ. 2559 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำสูงกว่าอัตราเฉลี่ยทั่วประเทศ โดยมี 3 จังหวัดที่มีอัตราต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ซึ่งอยู่ในเขตตรวจราชการที่ 4 ส่วนอีก 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสาคร ในเขตตรวจราชการที่ 5

แผนภูมิที่ 3.1 เปรียบเทียบอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

2) เยาวชน (15 ปีขึ้นไป - 25 ปี)

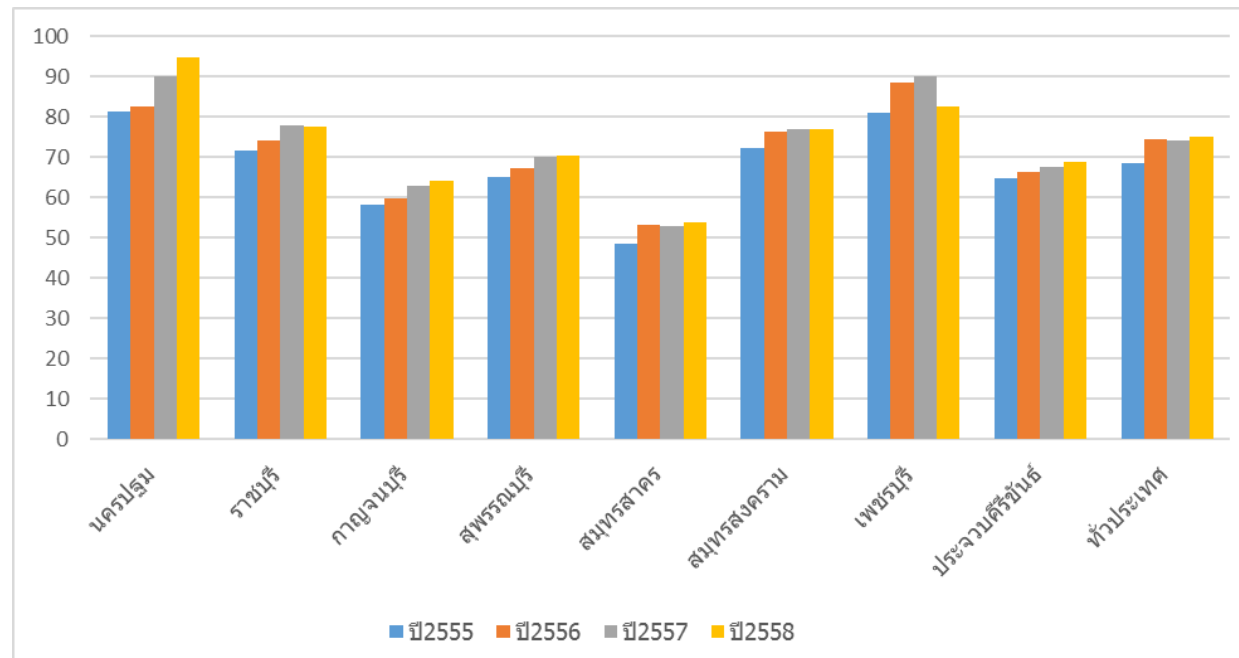
ตารางที่ 3.4 อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ปี พ.ศ. 2555 - 2558

เขตพื้นที่	2555	2556	2557	2558
ทั่วประเทศ	68.46	74.61	74.34	75.24
ภาคกลาง	70.35	84.57	78.1	78.71
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>				
กาญจนบุรี	58.27	59.7	62.97	64.12
นครปฐม	81.23	82.68	89.99	94.69
ราชบุรี	71.57	74.17	77.84	77.68
สุพรรณบุรี	65.27	67.21	70.24	70.54
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>				
เพชรบุรี	81.12	88.5	89.99	82.54
ประจวบคีรีขันธ์	64.84	66.22	67.49	68.92
สมุทรสงคราม	72.32	76.47	76.92	77.14
สมุทรสาคร	48.57	53.12	52.96	53.98

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. 4 มีแนวโน้มสูงขึ้นในภาพรวม และเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2558 พบว่า มี 4 จังหวัด ที่มีอัตราการเข้าเรียนฯ ต่ำกว่าอัตราเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และสุพรรณบุรี ในเขตตรวจราชการที่ 4 ส่วนอีก 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสาคร

แผนภูมิที่ 3.2 เปรียบเทียบอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่ สสว.4

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

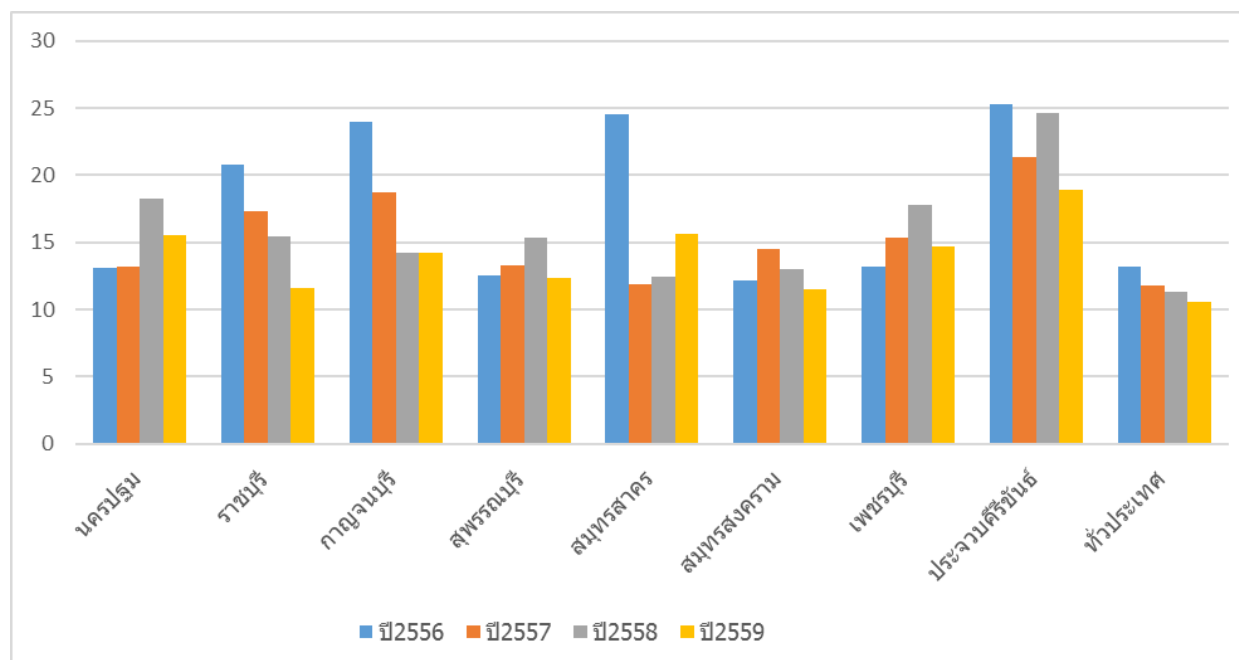
ตารางที่ 3.5 ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน ปี พ.ศ. 2556 - 2559

เขตพื้นที่	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	13.22	11.75	11.29	10.59
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>				
กาญจนบุรี	24.01	18.76	14.21	14.26
นครปฐม	13.07	13.17	18.30	15.53
ราชบุรี	20.77	17.36	15.48	11.56
สุพรรณบุรี	12.52	13.28	15.32	12.37
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>				
เพชรบุรี	13.23	15.35	17.84	14.69
ประจวบคีรีขันธ์	25.33	21.33	24.66	18.96
สมุทรสาคร	24.52	11.93	12.47	15.60
สมุทรสงคราม	12.15	14.47	13.03	11.47

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน ปี พ.ศ. 2556 - 2559 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. 4 ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง โดยมีเพียงจังหวัดสมุทรสาครที่มีอัตราเพิ่มขึ้นใน 3 ปีหลัง และเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2559 พบว่า ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. 4 มีจำนวนร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานสูงกว่าจำนวนร้อยละเฉลี่ยทั่วประเทศ โดยจังหวัดที่มีอัตราดังกล่าวสูงสุดในเขตตรวจราชการที่ 4 ได้แก่ จังหวัดนครปฐม และในเขตตรวจราชการที่ 5 ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แผนภูมิที่ 3.3 เปรียบเทียบร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน ในเขตพื้นที่ สสว.4

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 3.6 อัตราการคลอดบุตรของเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2556 - 2558

เขตพื้นที่	พ.ศ. 2556				พ.ศ. 2557				พ.ศ. 2558			
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
	หญิงคลอด 10-14 ปี	ต่อ 1,000	หญิงคลอด 15-19 ปี	ต่อ 1,000	หญิงคลอด 10-14 ปี	ต่อ 1,000	หญิงคลอด 15-19 ปี	ต่อ 1,000	หญิงคลอด 10-14 ปี	ต่อ 1,000	หญิงคลอด 15-19 ปี	ต่อ 1,000
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>												
กาญจนบุรี	60	2.30	1,891	62.60	78	3.00	1,637	55.10	50	1.90	1,496	53.60
นครปฐม	59	2.30	1,701	50.90	47	1.90	1,467	44.50	42	1.70	1,318	41.30
ราชบุรี	69	2.80	1,759	58.80	58	2.30	1,661	56.90	47	1.90	1,489	53.10
สุพรรณบุรี	56	2.40	1,685	58.10	53	2.20	1,604	57.00	47	2.00	1,441	53.20
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>												
เพชรบุรี	28	2.10	899	55.70	26	1.90	812	50.80	28	2.10	758	48.80
ประจวบคีรีขันธ์	49	2.70	1,296	71.30	52	3.30	1,314	73.30	39	2.40	1,137	65.10
สมุทรสงคราม	15	2.80	294	47.50	8	1.50	255	42.00	6	1.20	258	43.70
สมุทรสาคร	40	2.50	1,447	75.50	32	2.00	1,280	67.20	39	2.40	1,169	63.90

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราการคลอดบุตรของเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2556 - 2558 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว. 4 ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอัตราการคลอดบุตรของหญิงวัย 10-14 ปี เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2558 และจังหวัดสมุทรสงครามที่มีอัตราการคลอดบุตรของหญิงวัย 15-19 ปี เพิ่มขึ้น ในปีพ.ศ. 2558 เช่นกัน

3) วัยแรงงาน (25 ปีขึ้นไป - 60 ปี)

ตารางที่ 3.7 อัตราการพึ่งพิง พ.ศ. 2560

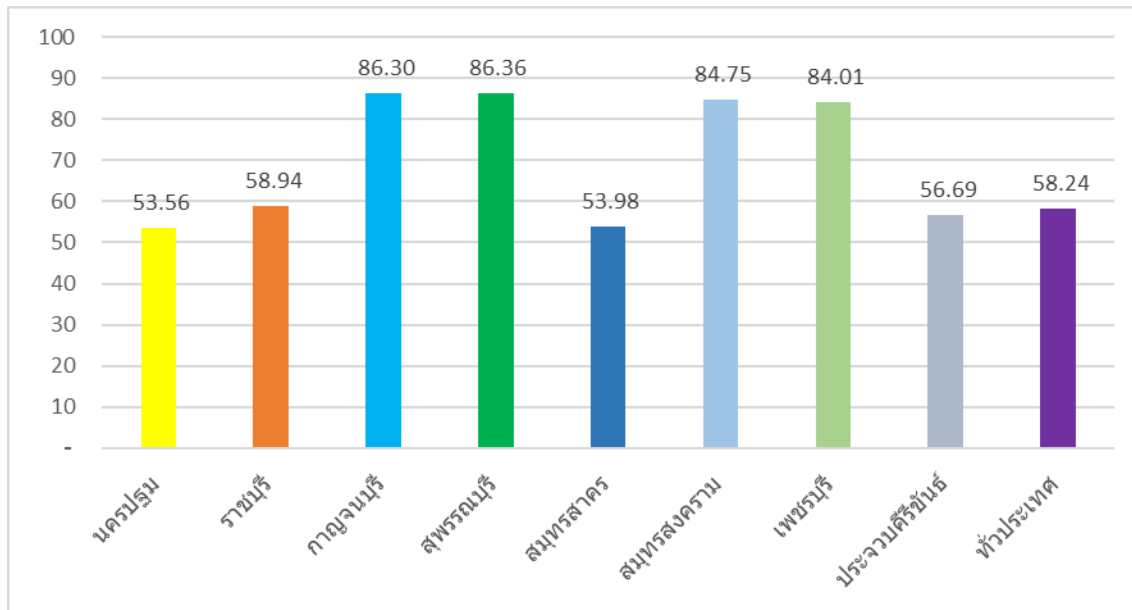
เขตพื้นที่	วัยที่มีความสามารถในการทำงาน (เยาวชนและวัยทำงาน) (คน)	วัยพึ่งพิง (เด็กและผู้สูงอายุ) (คน)	อัตราพึ่งพิง (ร้อยละ)
ค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ 58.24			
นครปฐม	583,975	312,774	53.56
ราชบุรี	523,130	308,318	58.94
กาญจนบุรี	334,108	288,326	86.30
สุพรรณบุรี	362,709	313,240	86.36
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>	1,803,922	1,222,658	67.78
สมุทรสาคร	345,017	186,227	53.98
สมุทรสงคราม	84,987	72,026	84.75
ประจวบคีรีขันธ์	335,698	190,306	56.69
เพชรบุรี	205,608	172,728	84.01
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>	971,310	621,287	63.96
พื้นที่รับผิดชอบ ของ สสว.4	2,775,232	1,843,945	66.44

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : อัตราการพึ่งพิง หมายถึง เด็ก, ผู้สูงอายุ หรือทั้งเด็กและผู้สูงอายุ ต่อวัยแรงงาน 100 คน

อัตราการพึ่งพิงในภาพรวมของเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ในปีพ.ศ. 2560 มีค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ โดยเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า มี 3 จังหวัด ที่มีอัตราการพึ่งพิงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ในเขตตรวจราชการที่ 4 และ จังหวัดสมุทรสาครและประจวบคีรีขันธ์ ในเขตตรวจราชการที่ 5

แผนภูมิที่ 3.4 เปรียบเทียบอัตราการพึงพิง พ.ศ. 2560 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 3.8 อัตราการว่างงาน ปี พ.ศ. 2555 - 2559

เขตพื้นที่	2555	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	0.66	0.72	0.84	0.88	0.99
ภาคกลาง	0.68	0.75	0.86	0.93	0.97
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	0.27	0.35	0.43	0.56	0.67
นครปฐม	0.28	0.57	0.67	0.72	0.56
ราชบุรี	0.45	0.68	0.80	0.81	1.20
สุพรรณบุรี	0.50	0.25	0.38	0.32	0.77
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	0.61	1.19	0.64	0.80	0.68
ประจวบคีรีขันธ์	0.23	0.25	0.28	0.30	0.26
สมุทรสงคราม	0.26	0.31	0.36	0.34	0.44
สมุทรสาคร	0.65	0.61	0.70	0.53	0.51

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราการว่างงาน ในภาพรวมของเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตรวจราชการที่ 4 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นถึง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนในเขตตรวจราชการที่ 5 มีเพียงจังหวัดสมุทรสงครามที่มีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2559 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2559 พบว่า มีเพียงจังหวัดราชบุรี ที่มีอัตราการว่างงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ

ตารางที่ 3.9 ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม ปี พ.ศ. 2555 - 2559

จังหวัด	2555	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	30.08	31.96	35.78	36.1	37.15
ภาคกลาง	50.16	53.04	47.5	47.14	48.22
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	14.47	15.73	19.53	20.18	20.26
นครปฐม	39.15	41.35	42.9	41.8	41.51
ราชบุรี	22.2	23.4	29.1	29.1	29.6
สุพรรณบุรี	10.7	11.46	14.91	15.52	16.38
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	17.89	18.76	21.91	22.23	24.22
ประจวบคีรีขันธ์	22.1	24.31	29.77	29.65	30.15
สมุทรสงคราม	19.13	20.9	30.37	28.94	28.85
สมุทรสาคร	103.81	117.43	65.34	64.3	63.81

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม ในภาพรวมของเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ระหว่าง ปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดสมุทรสาคร และเมื่อพิจารณาเฉพาะในปี พ.ศ. 2559 พบว่า มี 2 จังหวัด ที่มีอัตราร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคมสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ในเขตตรวจราชการที่ 4 และจังหวัดสมุทรสาคร ในเขตตรวจราชการที่ 5

ตารางที่ 3.10 สถิติกองทุนประกันสังคม ปี พ.ศ. 2559

เขตพื้นที่	จำนวนสถานประกอบการ	จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 33	จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 39	จำนวนผู้ใช้บริการ (มาตรา 33 และ 39)						จำนวนผู้ใช้บริการ (มาตรา 33)			จำนวนผู้ประกันตนมาตรา 40
				เจ็บป่วย	ทุพพลภาพ	ตาย	คลอดบุตร	ชราภาพ	สงเคราะห์บุตร	บำเหน็จ	บำนาญ	ว่างงาน	
นครปฐม	7,886	215,926	24,676	535,091	42	499	4,700	5,601	22,425	3,971	1,630	1,681	28,917
ราชบุรี	4,445	96,810	15,656	469,845	49	345	3,552	4,952	15,722	3,747	1,205	1,384	27,399
กาญจนบุรี	2,905	60,447	8,532	242,854	38	238	2,480	3,493	9,954	2,915	578	1,236	25,680
สุพรรณบุรี	3,355	44,235	10,147	192,197	30	234	2,402	3,302	9,540	2,723	579	1,077	22,890
เขตตรวจราชการที่ 4	18,591	417,418	59,011	1,439,987	159	1,316	13,134	17,348	57,641	13,356	3,992	5,378	104,886
สมุทรสาคร	9,542	372,744	29,108	1,937,304	54	520	8,890	6,592	36,822	4,394	2,198	2,793	33,051
สมุทรสงคราม	1,165	15,833	4,102	120,966	4	95	785	1,486	3,626	995	491	337	12,592
ประจวบคีรีขันธ์	3,151	57,948	7,881	168,895	8	151	2,159	2,180	8,276	1,677	503	919	17,833
เพชรบุรี	2,221	49,406	6,659	185,873	15	167	1,666	2,152	7,905	1,699	453	648	12,492
เขตตรวจราชการที่ 5	16,079	495,931	47,750	2,413,038	81	933	13,500	12,410	56,629	8,765	3,645	4,697	75,968

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถิติกองทุนประกันสังคมปี พ.ศ. 2559 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 พบว่า ในมาตรา 33 มีจำนวนผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 5 สูงกว่าจำนวนผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 4 ส่วนในมาตรา 39 และ 40 พบว่า จำนวนผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 4 สูงกว่าจำนวนผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 5 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้บริการ พบข้อสังเกตว่า มีเพียงกรณีคลอดบุตรที่ผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 5 ใช้บริการมากกว่าผู้ประกันตนในเขตตรวจราชการที่ 4

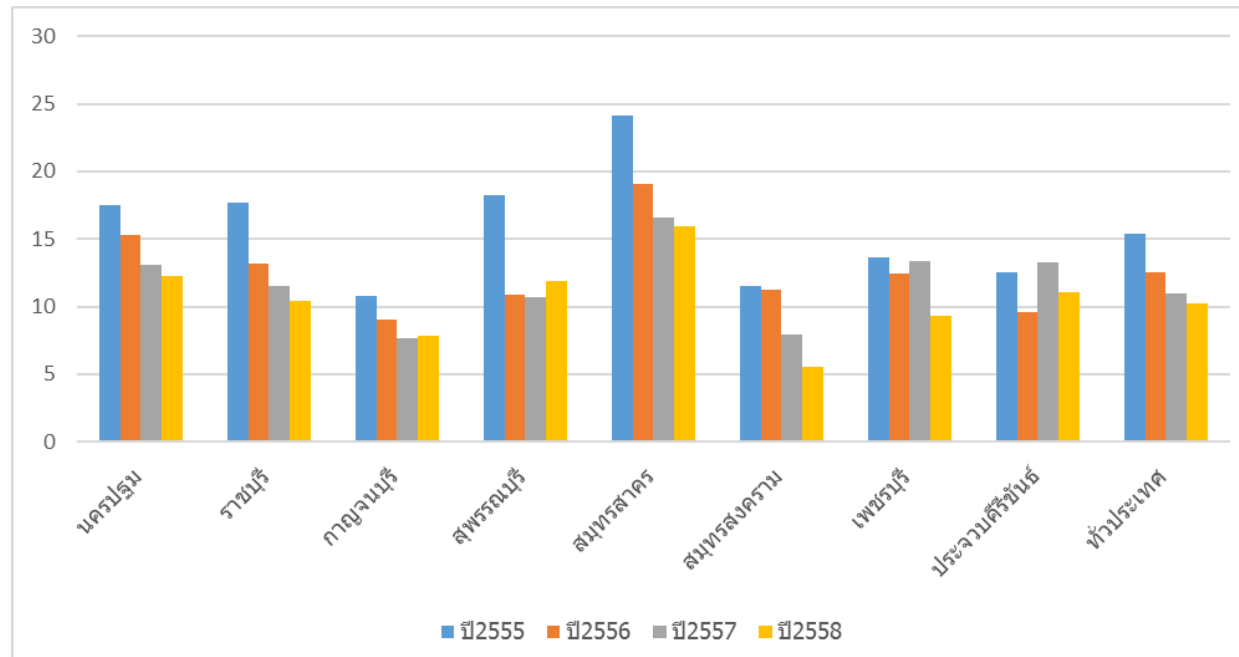
ตารางที่ 3.11 อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (ต่อลูกจ้าง 1,000 คน) ปี พ.ศ. 2555 - 2558

เขตพื้นที่	2555	2556	2557	2558
ทั่วราชอาณาจักร	15.37	12.57	10.98	10.25
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>				
กาญจนบุรี	10.76	9.03	7.63	7.82
นครปฐม	17.46	15.34	13.13	12.25
ราชบุรี	17.67	13.21	11.49	10.39
สุพรรณบุรี	18.22	10.9	10.68	11.89
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>				
เพชรบุรี	13.63	12.46	13.4	9.32
ประจวบคีรีขันธ์	12.53	9.61	13.29	11.06
สมุทรสงคราม	11.5	11.25	7.95	5.55
สมุทรสาคร	24.15	19.09	16.55	15.9

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ในภาพรวมของเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2558 มีแนวโน้มลดลง ยกเว้นจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอัตราเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.2558 และเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2558 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ โดยในเขตตรวจราชการที่ 4 มีเพียงจังหวัดกาญจนบุรีที่มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ส่วนในเขตตรวจราชการที่ 5 มี 2 จังหวัดที่มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสงคราม

แผนภูมิที่ 3.5 เปรียบเทียบอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4) ผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)

ตารางที่ 3.12 ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ปี พ.ศ. 2555 - 2559

จังหวัด	2555	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	4.79	5.28	5.36	6.03	6.25
ภาคกลาง	4.4	4.97	4.67	5.54	5.62
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	5.25	5.22	6.08	7.73	6.99
ราชบุรี	7.5	9.47	8.59	10.65	10.00
นครปฐม	5.05	4.69	3.48	5.23	5.56
สุพรรณบุรี	7.14	8.89	7.1	10.67	12.56
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	5.55	6.95	7.43	7.99	6.61
ประจวบคีรีขันธ์	3.95	3.69	5.26	6.65	5.22
สมุทรสงคราม	6.52	10.91	6.57	8.59	11.3
สมุทรสาคร	1.72	1.44	3.20	1.47	2.26

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวในภาพรวมของพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2559 พบว่า มี 3 จังหวัด ที่มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ในเขตตรวจราชการที่ 4 ส่วนอีก 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และสมุทรสาคร ในเขตตรวจราชการที่ 5

ตารางที่ 3.13 จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเงินตามกองทุนผู้สูงอายุ ปี 2560

เขตพื้นที่	ผู้ได้รับอนุมัติ (ราย)	เงินอนุมัติ (บาท)
กาญจนบุรี	94	2,371,000
นครปฐม	92	2,502,000
ราชบุรี	106	2,835,900
สุพรรณบุรี	236	6,338,000
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>	528	14,046,900
เพชรบุรี	0	0
ประจวบคีรีขันธ์	155	4,288,000
สมุทรสงคราม	21	585,000
สมุทรสาคร	38	1,009,000
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>	214	5,882,000
พื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4	742	19,928,900

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเงินตามกองทุนผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 ปี 2560 พบว่า จำนวนผู้สูงอายุ รวมถึงจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติในเขตตรวจราชการที่ 4 มีจำนวนสูงกว่าเขตตรวจราชการที่ 5 กว่าเท่าตัว

ตารางที่ 3.14 ดัชนีพัฒพลังผู้สูงอายุ

ลำดับที่	ดัชนีพัฒพลังของจังหวัด	ดัชนีย่อย			
		1. ด้านสุขภาพ	2. ด้านการมีส่วนร่วม	3. ด้านความมั่นคง	4. ด้านสภาพที่เอื้อต่อการมีภาวะพัฒพลัง
ค่าดัชนีระดับประเทศ	0.685	0.797	0.502	0.751	0.691
1	(24) สมุทรสงคราม 0.701	(22) สมุทรสงคราม 0.817	(18) กาญจนบุรี 0.577	(2) สมุทรสงคราม 0.830	(15) ประจวบคีรีขันธ์ 0.736
2	(48) สุพรรณบุรี 0.679	(43) ประจวบฯ 0.798	(28) เพชรบุรี 0.559	(38) สุพรรณบุรี 0.749	(24) สมุทรสงคราม 0.720
3	(58) เพชรบุรี 0.669	(50) นครปฐม 0.791	(41) สุพรรณบุรี 0.520	(49) ราชบุรี 0.729	(25) สมุทรสาคร 0.711
4	(60) ราชบุรี 0.667	(55) สุพรรณบุรี 0.783	(54) ราชบุรี 0.489	(50) นครปฐม 0.724	(34) นครปฐม 0.700
5	(64) นครปฐม 0.661	(58) เพชรบุรี 0.780	(63) ประจวบคีรีขันธ์ 0.457	(59) เพชรบุรี 0.706	(49) ราชบุรี 0.671
6	(65) กาญจนบุรี 0.661	(60) ราชบุรี 0.779	(66) สมุทรสงคราม 0.439	(63) กาญจนบุรี 0.690	(52) สุพรรณบุรี 0.663
7	(66) ประจวบฯ 0.659	(68) กาญจนบุรี 0.757	(68) นครปฐม 0.430	(70) สมุทรสาคร 0.672	(62) เพชรบุรี 0.632
8	(71) สมุทรสาคร 0.635	(72) สมุทรสาคร 0.749	(69) สมุทรสาคร 0.409	(74) ประจวบคีรีขันธ์ 0.646	(66) กาญจนบุรี 0.621

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตาราง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 กับดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุระดับประเทศพบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีค่าดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุในจังหวัดต่ำกว่าค่าดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุระดับประเทศ โดยมีเพียงจังหวัดสมุทรสงครามที่มีค่าดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุในจังหวัดสูงกว่าค่าดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุระดับประเทศ

เมื่อพิจารณา ดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ พบว่า ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีดัชนีพัฒพลังของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

หมายเหตุ :

1) ดัชนีพัฒพลังเป็นดัชนีองค์ประกอบหรือดัชนีรวม (Composite Index (Composite Index) ที่มาจากดัชนีย่อย 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวน 16 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพ 6 ตัวชี้วัด 2) ด้านการมีส่วนร่วม 4 ตัวชี้วัด 3) ด้านความมั่นคง 4 ตัวชี้วัด 4) ด้านสภาพที่เอื้อต่อการมีภาวะพัฒพลัง 2 ตัวชี้วัด ซึ่งค่าดัชนีพัฒพลังและดัชนีองค์ประกอบแต่ละด้านที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ในการแปลความหมาย หากค่าดัชนีที่ได้มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง ผู้สูงอายุมีความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 จะมีความหมายในทาง ตรงกันข้ามหรือมีความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

เกณฑ์ในการแบ่งระดับตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ เพื่อวัดระดับคุณภาพชีวิต สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

0.000 – 0.499 คะแนน หมายถึง ระดับต่ำ

0.500 – 0.799 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง

0.800 – 1.000 คะแนน หมายถึง ระดับสูง

2) ตัวเลขใน () หมายถึง ลำดับที่ของจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีของทุกจังหวัดทั่วประเทศ เรียงจากค่าดัชนีมากไปน้อย

3) ความเข้มของสี หมายถึง ระดับค่าดัชนีของแต่ละจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีของทุกจังหวัดทั่วประเทศ

โดยในแต่ละดัชนีจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามความเข้มของสี

2) สถานการณ์ทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 รายละเอียด

2.1) ความพิการ

ตารางที่ 3.15 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ

เขตพื้นที่	ทาง การมองเห็น	ทางการได้ยิน หรือ สื่อความหมาย	ทาง การเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย	ทางจิตใจ หรือ พฤติกรรม	ทาง สติปัญญา	ทาง การเรียนรู้	ทางอาชีพ	พิการมากกว่า 1 ประเภท	ไม่ระบุ	รวม
กาญจนบุรี	1,228	3,516	8,897	1,194	1,488	34	116	1,233	14	17,720
นครปฐม	1,205	2,586	9,150	1,332	1,227	89	179	1,618	31	17,417
ราชบุรี	1,126	2,817	12,511	1,635	1,714	81	139	1,611	114	21,748
สุพรรณบุรี	1,570	3,429	10,453	1,232	1,333	61	113	1,489	12	19,692
เขตตรวจราชการที่ 4	5,129	12,348	41,011	5,393	5,762	265	547	5,951	171	76,577
เพชรบุรี	908	1,386	4,578	526	1,032	27	71	771	88	9,387
ประจวบคีรีขันธ์	1,019	2,214	4,925	959	761	25	54	1,186	22	11,165
สมุทรสงคราม	243	785	2,245	443	369	13	37	314	125	4,574
สมุทรสาคร	467	2,202	4,304	799	979	258	158	866	42	10,075
เขตตรวจราชการที่ 5	2,637	6,587	16,052	2,727	3,141	323	320	3,137	277	35,201
พื้นที่รับผิดชอบของสสว. 4	7,766	18,935	57,063	8,120	8,903	588	867	9,088	448	111,778

ที่มา : กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เมื่อพิจารณาจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 พบว่า ในเขตตรวจราชการที่ 4 มีจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการมากกว่าเขตตรวจราชการที่ 5 ประมาณหนึ่งเท่าตัว และเมื่อพิจารณาความพิการรายด้าน พบว่า ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เป็นลักษณะความพิการที่มีจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการมากที่สุดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 รองลงมาคือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

2.2) ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ

ตารางที่ 3.16 สัดส่วนประชากรยากจน ปี พ.ศ. 2555 - 2559

เขตพื้นที่	2555	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	12.64	10.94	10.53	7.21	8.61
ภาคกลาง	6.94	5.4	4.95	4.3	5.2
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	17.82	13.04	17.53	17.63	14.07
นครปฐม	5.28	0.81	0.32	1.46	1.57
ราชบุรี	16.79	14.79	9.27	13.62	9.03
สุพรรณบุรี	24.31	13.34	12.7	8.88	12.72
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	7.97	7.81	2.44	3.03	5.13
ประจวบคีรีขันธ์	7.02	8.45	4.21	6.38	10.71
สมุทรสงคราม	2.25	4.83	2.25	2.57	3.62
สมุทรสาคร	5.99	5.04	3.11	1.05	2.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สัดส่วนประชากรยากจนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2559 ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2558 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ โดยในเขตตรวจราชการที่ 4 มีเพียงจังหวัดกาญจนบุรีที่มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ส่วนในเขตตรวจราชการที่ 5 พบ 2 จังหวัดที่มีอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสงคราม

ตารางที่ 3.17 เส้นความยากจน (ด้านรายจ่าย) ปี พ.ศ. 2559

เขตพื้นที่	หน่วย: บาท/คน/เดือน
	จำนวนเงิน (บาท)
ทั่วราชอาณาจักร	2,667
ภาคกลาง	2,841
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>	
กาญจนบุรี	2,729
นครปฐม	2,821
ราชบุรี	2,734
สุพรรณบุรี	2,767
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>	
เพชรบุรี	2,726
ประจวบคีรีขันธ์	2,700
สมุทรสงคราม	2,717
สมุทรสาคร	2,864

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เส้นความยากจน (ด้านรายจ่าย) ของทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ปี พ.ศ. 2559 สูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของภาคกลาง พบว่า มีเพียงจังหวัดนครปฐมที่มีเส้นความยากจนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง

ตารางที่ 3.18 ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายได้ และรายได้เฉลี่ย ปี 2554, 2556, 2558

เขตพื้นที่	ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค ของรายได้			รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/เดือน)		
	2554	2556	2558	2554	2556	2558
ค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ 0.445						
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>						
กาญจนบุรี	0.441	0.398	0.407	5,161	7,268	6,858
นครปฐม	0.448	0.386	0.445	8,659	10,840	13,954
ราชบุรี	0.411	0.493	0.370	6,269	9,015	7,513
สุพรรณบุรี	0.363	0.328	0.322	5,488	6,434	6,090
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>						
เพชรบุรี	0.369	0.377	0.389	6,416	7,322	8,890
ประจวบคีรีขันธ์	0.446	0.468	0.426	5,658	9,214	8,401
สมุทรสงคราม	0.392	0.384	0.321	5,427	6,077	6,799
สมุทรสาคร	0.266	0.258	0.283	7,231	9,388	10,122

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : ค่าสัมประสิทธิ์ จีนี (Gini coefficient) เป็นเครื่องมือในการวัดความไม่เท่าเทียมในรูปของสัดส่วน (Gini ratio) ซึ่งค่าอยู่ระหว่าง 0 กับ 1 ยิ่งค่าเข้าใกล้ 1 มากเท่าไร แสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ยิ่งมีมากขึ้น

ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค ของรายได้ และรายได้เฉลี่ย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2558 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในบางจังหวัดและลดต่ำลงในบางจังหวัด โดยในเขตตรวจราชการที่ 4 จังหวัดที่มีแนวโน้มค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคลดลง ได้แก่ จังหวัดราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนในเขตตรวจราชการที่ 5 จังหวัดที่มีแนวโน้มค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคลดลง ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสงคราม

3) ที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 3.20 ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ปี พ.ศ. 2555 - 2559

จังหวัด	2555	2556	2557	2558	2559
ทั่วประเทศ	75.25	75.19	71.43	70.71	70.88
ภาคกลาง	58.29	58.56	57.28	56.45	55.55
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>					
กาญจนบุรี	76.71	78.31	73.75	74.24	76.65
ราชบุรี	76.79	71.54	72.32	69.14	67.27
นครปฐม	52.56	51.95	60.63	58.62	51.08
สุพรรณบุรี	89.91	93.24	90.96	89.69	92.84
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>					
เพชรบุรี	81.26	79.73	84.15	80.75	81.88
ประจวบคีรีขันธ์	59.88	62.07	68.71	67.93	70.52
สมุทรสงคราม	69.32	64.07	72.75	62.58	69.92
สมุทรสาคร	21.38	22.99	28.77	30.58	32.25

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อัตราร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ระหว่าง ปี พ.ศ. 2555 - 2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดนครปฐมที่มีอัตราลดลง ในปี พ.ศ.2559 และเมื่อพิจารณาเฉพาะปี พ.ศ. 2559 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีอัตราร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ยกเว้น จังหวัดนครปฐม ในเขตตรวจราชการที่ 4 และจังหวัดสมุทรสาคร ในเขตตรวจราชการที่ 5

4) ครอบครัว

ตารางที่ 3.21 สถิติการจดทะเบียนสมรส หย่า รับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม บันทึกรฐานะภรรยา และฐานะแห่งครอบครัว ปี 2560

เขตพื้นที่	สมรส	หย่า	รับรองบุตร	รับบุตรบุญธรรม	เลิกรับบุตรบุญธรรม
กาญจนบุรี	2,847	1,306	24	184	93
นครปฐม	3,711	1,578	47	378	148
ราชบุรี	3,291	1,454	38	236	114
สุพรรณบุรี	2,909	1,162	31	144	86
<u>เขตตรวจราชการที่ 4</u>	12,758	5,500	140	942	441
เพชรบุรี	1,825	856	19	149	69
ประจวบคีรีขันธ์	2,378	1,046	48	153	98
สมุทรสงคราม	734	323	5	67	41
สมุทรสาคร	2,747	1,147	42	208	63
<u>เขตตรวจราชการที่ 5</u>	7,684	3,372	114	577	271

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางข้างต้น พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนการหย่าร้างสูงสุดในพื้นที่รับผิดชอบของสสว.4 ได้แก่ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ ราชบุรี และกาญจนบุรี ตามลำดับ

5) การพัฒนาคน

ตารางที่ 3.21 ดัชนีการพัฒนาคน ปี 2560

ลำดับที่	ดัชนี การพัฒนาคน ของจังหวัด	ดัชนีย่อย							
		สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิตการทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัว และชุมชน	การคมนาคม และการสื่อสาร	การมีส่วนร่วม
ค่าดัชนี ระดับประเทศ		0.5656	0.4790	0.6230	0.5463	0.8208	0.6317	0.5754	0.5308
1	(12) นครปฐม 0.6354	(8) สมุทรสาคร 0.6868	(5) นครปฐม 0.6903	(8) สมุทรสงคราม 0.7268	(2) สมุทรสาคร 0.7961	(19) สุพรรณบุรี 0.9341	(5) สมุทรสาคร 0.7420	(4) สมุทรสาคร 0.8104	(31) เพชรบุรี 0.5763
2	(18) สมุทรสงคราม 0.6203	(15) ประจวบฯ 0.6516	(6) สมุทรสงคราม 0.6409	(12) สมุทรสาคร 0.7037	(6) สมุทรสงคราม 0.7346	(40) ราชบุรี 0.8509	(57) นครปฐม 0.5636	(20) สมุทรสงคราม 0.66291	(47) ราชบุรี 0.5397
3	(19) สมุทรสาคร 0.6175	(17) สมุทรสงคราม 0.6410	(16) เพชรบุรี 0.5594	(21) ประจวบฯ 0.6751	(8) นครปฐม 0.7178	(41) สมุทรสงคราม 0.8491	(59) ประจวบฯ 0.5391	(25) นครปฐม 0.6037	(53) สุพรรณบุรี 0.5244
4	(28) เพชรบุรี 0.5989	(27) กาญจนบุรี 0.6073	(22) ราชบุรี 0.5120	(22) นครปฐม 0.6695	(22) เพชรบุรี 0.5845	(49) กาญจนบุรี 0.8161	(62) เพชรบุรี 0.5308	(32) ราชบุรี 0.5752	(62) นครปฐม 0.4833
5	(41) ประจวบฯ 0.5843	(30) เพชรบุรี 0.5995	(33) ประจวบฯ 0.4615	(37) เพชรบุรี 0.6180	(23) ราชบุรี 0.5799	(56) นครปฐม 0.7805	(67) กาญจนบุรี 0.4634	(33) ประจวบฯ 0.5629	(63) กาญจนบุรี 0.4797
6	(53) ราชบุรี 0.5713	(40) นครปฐม 0.5745	(35) สุพรรณบุรี 0.4416	(44) กาญจนบุรี 0.5911	(27) สุพรรณบุรี 0.5649	(59) เพชรบุรี 0.7739	(74) ราชบุรี 0.4079	(37) เพชรบุรี 0.5444	(64) ประจวบฯ 0.4705
7	(67) กาญจนบุรี 0.5457	(46) สุพรรณบุรี 0.5557	(45) สมุทรสาคร 0.3749	(51) สุพรรณบุรี 0.5625	(37) ประจวบฯ 0.5453	(60) ประจวบฯ 0.7682	(76) สมุทรสงคราม 0.3407	(49) กาญจนบุรี 0.5073	(69) สมุทรสงคราม 0.3999
8	(68) สุพรรณบุรี 0.5403	(49) ราชบุรี 0.5441	(52) กาญจนบุรี 0.3590	(52) ราชบุรี 0.5621	(39) กาญจนบุรี 0.5415	(71) สมุทรสาคร 0.6688	(77) สุพรรณบุรี 0.3148	(68) สุพรรณบุรี 0.4242	(75) สมุทรสาคร 0.1577

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตาราง พบว่า จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีดัชนีการพัฒนาค้นสูงที่สุดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรสงคราม และสมุทรสาคร ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีดัชนีการพัฒนาค้นต่ำที่สุดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งจัดเป็นลำดับที่ 68 ของประเทศ

เมื่อพิจารณาดัชนีย่อยในแต่ละด้าน พบว่า จังหวัดที่มีดัชนีการพัฒนาค้นต่ำกว่าค่าดัชนีระดับประเทศมากที่สุด ได้แก่ จังหวัด กาญจนบุรี ซึ่งมีค่าดัชนีการพัฒนาค้นต่ำกว่าค่าดัชนีระดับประเทศ จำนวน 7 ดัชนี รองลงมาคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสุพรรณบุรี จำนวน 5 ดัชนีเท่ากัน นอกจากนี้ยังพบข้อสังเกตในดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีเพียงจังหวัดสมุทรสาครที่มีค่าดัชนีสูงกว่าค่าดัชนีระดับประเทศ

หมายเหตุ :

- 1) หมายเหตุ : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) เป็นดัชนีที่สะท้อนความก้าวหน้าการพัฒนาค้น ที่ส่งผลต่อความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขหรือการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2560 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย ในแต่ละดัชนีย่อยมี 4 ตัวชี้วัดเท่า ๆ กัน รวมตัวชี้วัดทั้งหมด 32 ตัวชี้วัด
- 2) ตัวเลขใน () หมายถึง ลำดับที่ของจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีของทุกจังหวัดทั่วประเทศ เรียงจากค่าดัชนีมากไปน้อย
- 3) ความเข้มของสี หมายถึง ระดับค่าดัชนีของแต่ละจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนีของทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยในแต่ละดัชนีจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ หลังจากเรียงจากค่าดัชนีมากไปน้อย

6) ข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือน ตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนแผนที่ทางสังคม social map 10 อันดับแรก ในเขต สสว.4

สรุปประเด็นปัญหาของผู้ประสบปัญหาทางสังคม (Social Map) รายจังหวัด ข้อมูลการสำรวจ ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2561											
เขตพื้นที่	ประเด็นปัญหา										รวม
	* มีรายได้ ไม่เพียงพอ	ยากจน	มีหนี้สิน และไม่มี การออม	เจ็บป่วย เรื้อรัง	ไม่มี อาชีพ	ว่างงาน	ต้องดูแลบุคคล ในครอบครัว	** อยู่ใน ครอบครัว ยากจน	*** ที่อยู่ อาศัย ไม่มั่นคง	**** ต้องรับ ภาระหน้าที่ ในครอบครัวเกินวัย	
พื้นที่รับผิดชอบ ของสสว. 4	55,575	31,885	15,674	8,881	8,593	7,741	6,636	5,249	3,327	1,570	145,131
นครปฐม	15,820	6,642	5,089	2,899	2,288	2,400	2,857	894	724	352	39,965
กาญจนบุรี	6,699	6,528	2,155	1,214	1,151	754	1,147	1,176	805	217	21,846
สุพรรณบุรี	5,143	3,463	1,406	456	631	657	425	563	266	163	13,173
ราชบุรี	3,594	1,686	1,559	697	711	530	470	198	385	151	9,981
<u>เขต ตรวจราชการที่ 4</u>	31,256	18,319	10,209	5,266	4,781	4,341	4,899	2,831	2,180	883	84,965
เพชรบุรี	8,331	4,870	2,759	1,539	1,421	1,399	1,012	1,555	521	244	23,651
ประจวบฯ	6,761	5,221	1,464	960	861	1,132	335	602	247	293	17,876
สมุทรสงคราม	5,690	1,477	838	827	1,230	514	158	76	49	83	10,942
สมุทรสาคร	3,537	1,998	404	289	300	355	232	185	330	67	7,697
<u>เขต ตรวจราชการที่ 5</u>	24,319	13,566	5,465	3,615	3,812	3,400	1,737	2,418	1,147	687	60,166

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

จากตาราง พบว่า ผู้ประสบปัญหาทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 จากการจัดเก็บข้อมูลตามแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนแผนที่ทางสังคม social map สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ยากจน และมีหนี้สินและไม่มีการออม ตามลำดับ ซึ่งล้วนเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางเศรษฐกิจปรากฏใน 10 อันดับแรกของผู้ประสบปัญหาทางสังคมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ได้แก่ ไม่มีอาชีพ ว่างงาน อยู่ในครอบครัวยากจน และที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง

- หมายเหตุ :
- * มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ
 - ** อยู่ในครอบครัวยากจน/บิดามารดา หย่าร้างและได้รับความลำบาก
 - *** ที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย
 - **** ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัย/กำลังความสามารถและสติปัญญา

สรุปประเด็นและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมในภาพรวมของพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4

สถานการณ์ทางสังคมในภาพรวมของพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ในปี 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ทางสังคมในระดับประเทศ พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 จะอยู่ในสถานการณ์ที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ นอกจากนี้ ยังพบความสอดคล้องของการพัฒนาคนในแต่ละจังหวัด โดยเฉพาะการพัฒนาคน ด้านการศึกษาที่สะท้อนจากอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ที่เป็นไปในทางเดียวกับค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนของแต่ละจังหวัด ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของความรู้และการศึกษาในการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยที่สาเหตุของความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในแต่ละจังหวัด ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากปัจจัยพื้นฐานฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวตั้งแต่กำเนิด ซึ่งจะส่งผลต่อการได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะความรู้และโอกาสในการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวไม่เท่าเทียมกัน รวมทั้งปัจจัยด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน จึงทำให้ประชากรในแต่ละจังหวัดได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาดังกล่าว โดยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ รวมถึงกระจายการจัดบริการภาครัฐให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในด้านการศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน และการจัดสวัสดิการ

นอกจากนี้ จากการคาดประมาณประชากรของไทย พบว่า ภายในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์และในปี พ.ศ. 2575 จะเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างเต็มที่ ซึ่งสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 ก็มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกับสถานการณ์ในระดับประเทศดังกล่าว โดยเมื่อพิจารณาถึงศักยภาพของผู้สูงอายุจากดัชนีพหุพลังของผู้สูงอายุ พบว่า ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สสว.4 มีดัชนีพหุพลังของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีเพียงจังหวัดสมุทรสงครามที่มีค่าดัชนีพหุพลังของผู้สูงอายุ ในจังหวัดสูงกว่าค่าดัชนีพหุพลังของผู้สูงอายุระดับประเทศ ดังนั้น ในการดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในพื้นที่ จึงควรเป็นไปโดยการส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับประเด็นย่อยของดัชนีพหุพลังในแต่ละด้าน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมีความพร้อมด้านร่างกายจิตใจ หรือเป็นผู้สูงอายุที่ยังมีพลังในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้สูงอายุเองรวมถึงสภาพทางสังคมโดยรวมของพื้นที่ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๔
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์